

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-

TANITÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.

MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNÉL ÁRENGEDMÉNY.

TELEFONSZÁM: 284.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 284

Elégedetlen néptanítók.

Kétségtelen dolog, hogy ezidő-
szerint kevés megelégedett ember jár-
kál a föld hátán. Még a dúsgazdag
bankár is panaszodik a viszonyok
mostohasága miatt, de legtöbb panaszt,
az elégedetlenség legtöbb jelét azok-
nál a társadalmi rétegeknél tapasztalhatjuk,
amelyek becsülettel dolgoz-
nak az ország javára, ámde munkájuk
ellenértékét sehogy se akarja
megadni az, aki arra illetékes. Ezek
közzé az elégedetlenek közzé tartoz-
nak első sorban a néptanítók, akik-
nek közhasznú munkásságát és mun-
kájuk nagy becsét kétségbe vonni
igazán megátalkodottság lenne. S en-
nek dacára azt látjuk, hogy az állam

a néptanítókkal szemben rendkívül
mostoha, a mi népnevelőink akkor,
amikor egyes kevésbé értékes társa-
dalmi rétegek az összetartás, a szer-
vezkedés erejével kibírták küzdeni a
jobb megélhetéshez szükséges minden
eszközt, a néptanítók aránylag igen
csekély fizetésből kénytelenek megélni
és fedezni mindazokat a kiadásokat,
amelyek egy magasabb rangú társa-
dalmi állással, magasabb kulturális
képzettséggel természetesen együtt
járnak.

Lehetetlen, hogy a mostani ne-
héz viszonyok között az érző, gondol-
kozó művelt emberek rokonszenve a
néptanítók felé ne forduljon. Még az
a parlagi ember is, aki négy esz-
tendei iskolába való kényszerítés után
csaknem ugyanoly nyersen kerül ki a

kultura műhelyéből, mint ahogy oda
bement, még az is meg tudja becsülni
a tanítót, késő öreg korában sokszor
sóhajt fel: bárcsak tanultam volna,
bárcsak jobban hallgattam volna a
tanítómnak a szavára! Mennyivel
inkább meg tudja becsülni a tanító
nagy hivatását az az ember, aki a
néptanítók munkája nyomán szerzi
meg a megélhetés minden eszközét,
akit a kultura tesz emberré s emel
embertársai fölé. Nincs tehát senki az
országban, vagy legalább nagyon ke-
vesen vannak olyanok, akik ne tartá-
nák jogosnak a néptanítók becsületes
munkájának fokozottabb megbecsülé-
sére irányuló kívánságokat.

Csakis az állam, ez a rideg, fis-
kális és pénzügyi ésszel gondolkozó
szervezet tétovázik amikor a néptani-

SAMASSA

GYÉMÁNTMISÉJE.

*

Csendes kis kápolna szent áhitatában
Galambösz főpap lép
Az Úrnak elébe;
Száz hajnali sugár gyémántos koronát
Szöveget fejére . . .
Homlokán a jóság nagy diadalive,
Arcán csak a nemes
Van megörökitve . . .
Egyenesen néz föl —
A magasba szállva,
Mintha otthon járna.

Hallga! . . . A szent csöndben mintha
égből szállna
Száz ezer visszhanggal
Lelke Glóriája . . .
Zene, dallam zsong-bong s csodás áriákból
Az alázatosság

Lelke ömlik rája . . .
S félénk lesz, mint a sas bércek tetejéről
Midőn napba tekint,
Melyet el nem érhet . . .
Mert hiába látja elmaradni tőle
Mélységben a földet,
Sziklák magasán is vágyik az és szenved,
Ki éltében mindig
Csak fölfelé törtet.

S az ősz Melchizedek imát mond az
égnek . . .

Orémusz! — Szent csoda . . .
Hófehér angyalok Jákobnak létráján
Oltárára lépnek . . .
És szól a legszebbik: „Orémusz Samassa
Együtt! . . . Én vagyok az
Árváknak angyala!”
„Én is, a szegények könnyeinek öre
Imádkozom veled . . .
Hogy bő jutalmadat

Érezted előre! . . .“
„Engem meg papjaid imádkoztak
hozzád . . .
Ldzas kérésüket
Szívük dobbanása, lelkük száz imája
Szent szárnyai hozták . . .
Légy boldog Samassa!
Istennek papjai akit így szeretnek,
Hálaérzelmekkel
Földön lakójává teszik az egeknek!”
„Én is üdvözöllek, régi ismerősöd,
Ég királynőjének
Én vagyok angyala . . .
Sokszor találkoztunk,
Mikor küldött hozzád:
Bölcsességnek széke,
Jó tanácsnak Anyja!”
„Ezer Te Deumnak hozom én áldását,
Hiveid lelkének
Áldott fejedelme
Aggódó szivednek nagy gondoskodása

41

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvanne közl.

Mai számunk 10 oldalra terjed.

tók szerényen elébe terjesztik a maguk kívánságait. Csakis a miniszteri büroókban nem ismerik a nemzetek történelmét, amely azt tanítja, hogy a haladás országútján mindig a néptanító vitte elől a fáklyát. Csakis a miniszteri büroókban felejtkeznek meg Bismarck mindenki által ismert mondásáról: hogy a francia-porosz háborút a német iskolamesterek nyerték meg. Csakis a miniszteri büroókban nem ismerik Franciaország mai történelmét és nem tudják azt, hogy Franciaország dekadenciájának, erkölcsi züllésének a legfőbb előidézője az volt, hogy a francia néptanítók mostoha sorsukon segitendő, teljesen a destruktív törekvések karjaiba vetették magukat. Franciaországban a néptanító viszi előre a nemzetközi romboló szociáldemokrácia zászlaját és ezért vált Franciaország szociáldemokrata állammá, amely dolog, ha ideális tisztaságban valósulhatott volna meg, talán nem is volna veszedelmes, de mert az általános elégedetlenség talpazatán épült fel, maholnap a sirásója lesz a nagy francia nemzetnek, amelyet pedig a Napoleoni idők óta a világ legelső nemzetének tartottak.

Vajjon erre akarunk mi is jutni? Hiszen csak a vak nem látja azt, hogy a germán fajok milyen rohamos gyor-

sasággal kerekednek a többi népfajok fölé, mert náluk a néptanító első ember a faluban s a néptanítói állás olyan egzisztencia, amely ha lukullusi kényelmet nem is ígér, de tisztességes polgári megélhetést, megelégedettséget mindenkor biztosít. Hol marad az osztóigazság akkor, amikor a kétkézi napszámosnak több jövedelme van, mint annak, akinek a kulturális fejlődés nyitogató kulcsa van a kezében? Nem kétes értékű ígéreteket kérünk tehát a néptanítók részére az államtól, hanem kézzelfogható valóságot. A legnagyobb szigorúsággal elítelnők azt, ha néptanítóink is franciaországi pályatársaik szomorú példáját követnék, de viszont még nagyobb szigorúsággal kell elítelnünk azt, aki szűk látókörével, szűk markuságával odáig feszíti a hurtt, hogy a néptanítóknak innen s tova szükségük volna elkese-redettségekben a romboló törekvések katonáit segítségül hívni a maguk igazainak kiküzdésére. Adja meg tehát az állam mielőbb mindazt, ami a tanítókat megilleti: a tisztességes megélhetés eszközeit, mert a néptanítóknak nekünk nagyobb szükségünk van, mint a vontcsövü ágyukra.

B. L.

Nálunk sincs feledve!

*„Égő nagy örömmel jöttem hozzád én is,
Ki Mózesnek szoltam a csipkebokorban,
Én a sugalmazás sejtető szelleme,
A te ajkadnak is védangyala voltam!”*

Szóltak az angyalok és letérdepeltek

Esdeklő imára

Az eget Urához . . .

Azután eltűntek . . .

Lelkek varázsából Samassa feleszmél:

Orémusz! Orémusz!

Hosszú gyémántsorban könnyek hullnak alá

Samassa szeméből . . .

Memento!

Memento! Emlékszel?

Visszagondolsz talán

Első szent misédre,

Lelked jó szülédnek

Könnyel telt szemére . . .?

Talán ifjúságod

Hívalló tüze . . .?

Sok hajnali álmód

Édes betöltéte . . .?

Emlékszel! De ne sirj!

Könnyező szemekkel ne lásson senkise!

*. . . Vagy tán a könnyektől van, hogy
ez áldozat*

Neve: gyémántmise?! . . .

Samassa misézik; szent titkok susognak,

Erők sicsodák élnek

Mindegyik szavában . . .

Szárnyak bontakoznak,

Malasztok osonnak

Szerte áldásában . . .

Napsugár-tündérek mindig szövök-fonják

Gyémántkoronáját

S a magasban tanult, az égtől ellesett

Gyöngéd mosolygással

A titkoknak . . . s a könnyező embert

Csókkal varázsolják . . .

Csókkal átkacagják . . .

Kádár József.

Dr. Samassa József.

1852—1912.

(Dr. Cs. L.) Hatvan esztendő!

Ma emberöltőt meghaladó ritka kor; pedig ennyi évet töltött dr. Samassa József, Eger bibornok érseke az egyház és a közélet szolgálatában. Julius hó 23-án üli gyémántmiséjét, áldozásának hatvanadik évfordulóját főegyházmezejének osztatlan hódolata, az ország jeleseinek általános tisztelete közepett. Majdnem 84 év sulyával vállain fog könyörögni a magyar püspöki kar Pátriarchája az Ur sz. oltáránál, kinek 60 éven át erős hitttel, szent meggyőződéssel szolgált. Nagy lelke előtt elvonulnak a 60 éves mult változatos, eredményekben, tettekben, aspirációkban gazdag képei, a fejlődő, modern Magyarország harca, belső forrongása.

Első fellépésének, bemutatkozásának még álló tanuja az aranyosmaróthi fehérre meszelt templom. Ha megszólalhatnának a gróf Migazzi bibornok-érsek által emelt ódon falak, elbeszelnék: mit szemlélték akkor, amikor az új misés áldozár örömkönnnyekkel, cherubi felhevüléssel mutatta be első áldozatát. A kicsi város élő öregjei regélhetnének a fiatal levitát hevítő pünkösdi tüzről, mely pirosra festette orcáit, könnyeket csalt a boldog szülők szemébe. A régi atyai ház sokat mondhatna a rokonok, barátok, tisztelők jóslásairól, nagy jövőt, fényes karriert jövendőlvé a fiatal papnak.

A jóslat bevált. Lángelméje, nagy akaratú kiemelték a tehetségek, a talentumos emberek sokadalmából. Élethajója duzzadó vitorlákkal kezdett repülni az élet nagy tengerén. Először a nagyszombati gimnáziumnál kötött ki. Majd Simor hercegprimás a kiváló erőt a teológiai tanszékre emelte. Szülőföldjének bizalma a képviselőházba vitte a már akkor egyetemi tanárt. E minőségében tett kitünő szolgálatai országosan ismertté tették csodálatos szellemét. Megnyitotta lelkének gazdag kincsházát, megragyogtatta tehetségeit s a közvélemény egyenesen püspöknek predesztinálta. Rövidesen szepesi püspök lesz, majd Eger érseke. A mi nagy, maradandó, ami az utolsó 40 év alatt létesült a főegyházmege hitéletében, az dr. Samassa József bibornok-érsek nevéhez fűződik. Élete olyan, mint a hadak útja; amerre csak megy, ahová keze elhatol, mindenütt terem, alkot, emlékek jelölik útját. Templomok, fényes iskolák — a kőbe vésett emlékek . . .

Közéleti pályafutása mint hivatott politikust mutatja be. Deák hagyományainak hívőre a kardinális. A nemzet nagyságát nem a szétforgácsoló, hanem a tömörítő politikában fedezte fel. Mint bölcsész, az állami jólét alapjaként az etikát, a vallást, a hitet jelöli meg. A királyi Felső előtt ugyanazon katóli jellem, mint a főrendiház üléstermében;

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

Telefon 211.

körleveleiből ugyanazon izzó fajszeretet sugárzik ki, mely politikai beszédeit jellemzi. Éleslátása, nagy energiája, egyenes szava lebilincseli hallgatóit, szellemi fölénye tiszteletet szerez neki az ország határain belül és kívül.

Szent magányában, csendes visszavonultságában egy fényesen befutott, sok dicsőséget, de nehéz órát is átélt pályafutás határkövével most újból könyez a nagy ember, mint könyezett egykor a neomista. Az akkor még körvonalaiban sem látható, nem is sejtett gazdag élet egész valójában jelenik meg kritikus lelke előtt. Szép, ritka élet. Élet, melyre reányomta egyéniségét. Olyan az, mint plakettjei, markáns, individuális. Eme egyénisége teszi őt naggyá örök időkre Eger nagynevű főpásztorainak diszes sorában.

Bár egyházmegyéjét mint jegyesét forrón szerette, annak szentelte, mi benne nagy és nemes volt, szerető szívének nagyobb felével Szabolcsvármegye felé fordult. Szabolcs nemes urai, tiszteletre méltó népe megnyerték, meghódították e nagy férfit. Áldozatos lelke sok nagyot és maradandót alkotott, köztük a legszebbet: a nyiregyházi gyönyörű templomot, teremtő erejének koronáját.

Fáj a szívünk afelett, hogy e nagy alak élete napja alkonyat felé közeledik. Egész élete fény, meleg volt. Sugáiraival messze világított, sok meleget árasztott . . .

Csendes, zavartalan magányához halk léptekkel zarándokolunk, elhaló hangon, könnyes szemmel zsolozsmázunk: *Tartsd Istenem Atyánkat . . .*

SPORT.

A Nyiregyházi Torna- és Vivó Egylet 2:1 arányban győzött a Nagyváradai Sport Egylet fölött.

Mintegy 1500 néző vette körül vasárnap a bujtosi labdarugó pályát s oly mérkőzésben gyönyörködhetek, mely méltán megérdemli, hogy a legszebbnek nevezzük az eddigiek között.

Pont fél 6 órakor vonult ki a vendégcsapat Nisser csapatkapitány vezetésével a pályára. A csinos kékinges fiukat tapssal és éljenzéssel fogadta a közönség. A nyiregyházi csapat jó 10 percet váratott magára s a kivonulásnál sem mutatott olyan fegyelmezettséget, mint a nagyváradiaiak. Ezt a szépséghibát azonban hamar helyrehozták szép játékkal.

A két csapat a következőképpen volt összeállítva:

A nagyváradai csapat: Kenéz, Ufferbach, Nisser, Jancsó, Fazekas II., Fazekas I., Biró, Kovách, Stépán, Váradai, Hornyánszky.

A nyiregyházi csapat: Thaisz, Czincz, Nagy, Schönfeld, Strausz, Mácza, Kandel, Kovács, Groszmann, Pátrovics, Hauser.

Nagyvárad kezdi a játékot s játéksíllusa miatt az első 5 percben sok tacsdobás akasztja meg a játékot. A vendégcsapat ugyanis, szemben a mi nyílt csatárjátékunkkal, állandóan szélső csatárjátékot folytatott. A 9 ik percben Thaisz elszedi Birótól a labdát, lerohan vele s a középre passzolja. Nagy középcsatár átadja Czincznek, ki goalt rug.

A következő 20 perc alatt állandóan támad a nyiregyházi csapat, de a nagyváradiaiak 2 hávédé leszereli minden támadást. Nisser biztos, remek játékaival, Ufferbach kissé erőszakosan. Az állandó támadás 4 kornert eredményezett javunkra, de nem tudtuk goallá értékesíteni. Csak a 30-ik percben érjük el a 2-ik goalt. Strauszt faultolta Ufferbach. A megítélt büntetőrugást Czincz remekül középre irányítja, Nagy pedig védhetetlenül befejezi. Nyiregyháza az utolsó negyedórában szép csatárjátékával állandóan veszélyezteti a kaput, de a csatárok lövése nem sikerül. Félidő 2:0. Korner-arány 1:4 Nyiregyháza javára.

A második félidőben a vendégcsapat veszi át a támadó szerepet, de 35 percig a nyiregyházi csapat úgy a támadásban, mint a védelemben teljesen megállja a helyét. Pátrovics hávédé gyönyörű rugásai s Hauser kapus hihetetlen ügyessége mindent ment, de a mi támadásaink sem végződnek eredménnyel, mert Nisser mindenütt ott van s a legrosszabb esetben kornerre

védnek. Ebből pedig nem igen tudunk goalt kihozni. Az utolsó 10 percben a nagyváradai csapat teljes erővel kezd támadni. Nisser beáll centercsatárnak és a Kovách-Biró jobboldallal remek játékot produkálva, a 42-ik percben szép összjáték után rugása, mint a bomba repül a kapuba. Kezdet után pár pillanat múlva ismét a kapu előtt áll a veszedelmes három csatár, de a nyiregyházi csapat korner árán ment, mely a nagyváradiaiaknak sem sikerül. Szerencse, hogy vége lett ezzel a félidőnek, mert csapatunk nem tudta volna megakadályozni a kiegyenlítést Végeredmény 2:1. Korner-arány 3:8 javunkra.

Csapatunk első félidőbeli játékaival szerzte meg és érdemelte ki a győzelmet. Ezt elsősorban szép, nyílt csatárjátékának köszönhetjük. Egy pár igen szép teljes csatársor lerohanást láttunk, miközben a labda végigment mind az öt csatáron, úgy, hogy az ellencsapat fedezete nem tudta sohasem, honnan várja a támadást. Ellenben a mieinknek az könnyítette meg a veszedelmet, hogy a nagyváradiaiak állandóan a jobb oldalukon játszottak. A második félidőben már a mieink is inkább szélső csatárjátékot produkáltak.

A közönség végig élvezettel nézte, a játékot. A nagyváradik közül Biró, Kovách, de különösen Nisser (a kopasz) játéka kellett fel-tűnést s a mieink közül többször megéltjezte Hauser kapus ügyes fogásait.

A vasárnap délután másik nevezetességét képezte a két II-ik csapat: a kereskedő-ifjak és az iparos ifjak csapatának első mérkőzése. A kereskedők győztek 2:1 arányban. A mérkőzés fél 4 órakor kezdődött. Az iparos ifjak erősebbek talán, de a kereskedők nagyobb összjátékkal dolgoztak. Mindkét góljukat Krámer rugta, míg az iparos ifjakat Kálnay juttatta a goalhoz.

Az első mérkőzést Kondorvezetteerélyesen és midkét fél teljes melegegedésére, az utóbbiban Guttmann bíraskodott.

TANÜGY.

Jelentés az alkohol elleni védekezésről. Dr. Wilt György, Szabolcsvármegye királyi tanfelügyelője ismét betérjesztette jelentését az alkohol elleni védekezésről a vk. miniszternek az elmúlt 1911—12. tanévről. E jelentésből látható, hogy mily odaadólág szegődik Szabolcsvármegye tanfelügyelőisége az alkohol ellenes mozgalom szolgálatába. Hogy az eredmény nincs arányban azzal a buzgó fáradozással, amely kifejtetik, nem a kit. tanfelügyelőn mulik. Hogy olvasóink tiszta képet nyerjenek a dologról,

Debrecenben és vidékén az eredeti amerikai „JOHNSON” kévekötő-aratógépek versenyen kívül állanak, mert egyszerű szerkezetűek, könnyűek, tartósak és kifogástalan, szép munkát végeznek!

Kizárólagosan RÁHMER SÁNDORNÁL, Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Dreher mellett,

Bácher, Melichár gépgyárak fiókjában,

legjobb fehér. amerikai kötöző-zsineg, amerikai kapák, szénagyűjtők, fűkaszálók nagy raktára!

Mintaszerű kiszolgálás!

Előnyös fizetési feltételek!

itt közöljük a jelzett tanfelügyelői jelentést kivonatban:

A kir. tanfelügyelő a múlt évi intézkedéseket e tanévben is megtette s az év végén beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy nem maradt hatás nélkül. Az eredmény azonban nem kielégítő, mert sajnos, sem a kir. tanfelügyelő, sem a tanítók rendelkezésére álló eszközök nem alkalmasak arra, hogy az alkohol pusztító okait legyőzzék, pedig minden évben feltárja a veszedelmeket a tanfelügyelőség s javaslatot tesz azok elhárítására, de csekély eredménnyel. Italmérési engedélyek könnyen adatnak ki, hiába a tiltakozó szó, mert nem lehet neki érvényt szerezni hatáskör hiányában. A korcsmák szombat estétől hétfő reggelig való zárva tartását, a munkások heti bérének hét közepén (még pedig az asszonyok kezébe) való kifizetését, az ügy felkarolása végett maga a kir. tanfelügyelő ajánlotta figyelembe. Magas elismerésre kéri méltatni Dömötör György kisvárdai rk. plébánost, évek óta tartó fáradhatatlan küzdelmeiért, melyeket az alkohol terjedése ellen templomban, iskolában, katonai laktanyákban, népgyűléseken folytatott Szabolcs- és a szomszéd vármegyékben. Tanfelügyelő újból javasolja, hogy a vármegye vasutain szabad utazás biztosításék részére s kéri a vk. minisztert, kegyeskedjék a pénzügyminiszternél mindent elkövetni, hogy az italmérési engedélyek száma redukáltassék és azok megadásakor az iskola elsőfoku hatósága s kir. tanfelügyelő véleménye mindenkor kikéressék. Látni való a jelentésből, hogy kir. tanfelügyelő sok alapos intézkedést, üdvös reformot óhajt keresztül vinni, de sajnos, a nemes mozgalomhoz nem sokan csatlakoznak s így a vezér közlegények nélkül nem tudhatja diadalra vinni a csatát.

Pátróha mint iskolaentartó. Pátróha község képviselőtestülete az elmúlt héten tárgyalta a kir. tanfelügyelőnek abbéli felszólítását, hogy iskoláját harmadik tanerővel fejlessze. A képviselőtestület igen röviden végzett a felhívással. Az iskoláját fejleszteni nem képes, sőt kéri a kir. tanfelügyelő támogatását abban, hogy a miniszterium — tekintettel a község szegénységére — vegye át a község iskoláját és óvodáját.

A kótaji lakosok panaszkodnak, hogy nem kapnak alkalmas, megfelelő iskolát községükbe, az iskola béreit parasztkunyhóban van elhelyezve, melynek egészségtelen levegőjében 90 gyermek szorong. A lakosok az állami iskola felállítását az új tanévre várták, a miniszterium azonban e helyett a ház gazdájával kötött szerződést hosszabbította meg. A kir. tanfelügyelő mindent megtett arra nézve, hogy az építés megkezdődjék, azonban nem rajta múlt, hogy nem sikerült.

Tanítók mezőgazdasági tanfolyamon. A földmívelési miniszterium által minden évben rendezni szokott mezőgazdasági tanfolyamokon Szabolcs vármegyéből is sokan pályáztak épp úgy, mint más megyéből. A szabolcsi tanítók közül a következők vétettek fel tanfolyamra: Gáváról: Molnár

Ferenc ref. tanító, Kállósemjénből: Répay Gyula közs. tanító, Nyiregyházáról: Szlaboczy Pál és Estók Károly ág. ev. tanítókat és Tóth Mihály nagyvarsányi közs. tanítót Hódmezővásárhelyre, Csillám Péter nyirlugosi tanítót pedig Karcagra. A felvett tanítók mindnyájan 100—100 korona államsegéllyel vétettek fel s ez összegből 40 korona levonatik az étkezésre s a megmaradó összegből 30 korona a jelentkezéskor, 30 korona pedig a tanfolyam befejezésekor adatik ki a tanítóknak. A tanfolyam folyó hó 18-án kezdődött s augusztus 18-án nyer befejezést, amikor is a tanfolyam hallgatói közül 3 legkiválóbb előmeneteli tanítóknak 100, 50 és 50 korona jutalmat adnak.

Tanítók halála. Pap községben nemrég halt meg Seres Gáspár tanító, amint azt annak idején lapunkban közöltük s helyettese, Burda Lipó ez év január hó 29-én, nem sokkal az előbbi halála után, szintén meghalt. Dacára ennek, a miniszterium az elhunyt helyettesnek helyettesítési díját csak július 2-án utalványozta s a tanító családnak addig kellett reá várakozni. Több figyelemmel lehetnének az ily esetekre ott „fönn“.

Tanítóváltás. A besztekeri ev. ref. népiskolához az eltávozott Kozma Dezső helyébe Sümegi Lajos ref. tanítót választották meg. — Kéken a ref. iskolához Dávid Gyula vas megyei ref. tanító választott meg.

Kereskedelmi tanintézet Debrecenben. A tanintézetet az 1715-ben alakult *Kereskedő-Társulat* 1857-ben alapította, ezidő szerint hat tagozatból áll s mindenben egyenjogú a hasonrangú állami iskolákkal.

A *fiú-felső kereskedelmi iskola*, melynek f. évi szeptember 1-én 40-ik tanéve nyílik meg, három évfolyamu s érettségit tett növendékei egyéves önkéntességi jogot nyernek.

A *női felső kereskedelmi iskola*, melynek f. é. szeptember 1-én 4-ik tanéve nyílik meg, szintén három évfolyamu s ugyanolyan képesítést nyújt, mint a fiú felső kereskedelmi iskolák.

A *női kereskedelmi tanfolyam*, melynek f. é. szept. 1-én 14-ik tanéve nyílik meg, egy évfolyamu. Ugy a női felső kereskedelmi iskola, mint a női kereskedelmi tanfolyam növendékei a tanintézet fenhatósága alatt álló *leányintézetben* nyerhetnek elhelyezést, helybiztosítás érdekében azonban ajánlandó, hogy e tekintetbeni szándékukat aug. 5-ig jelentsék be az igazgatóságnak.

A felvételt és minden egyéb tudnivalókat illetőleg az intézet igazgatósága, hozzá intézett megkeresésekre kimerítő tájékoztatást nyújt s a tanintézet illusztrált ismertetését díjmentesen küldi meg 1023

Fábián Lajos Mór igazgató.

H I R E K.

— **Templomszentelési ünnepély Tiszadobon.** Vasárnap, folyó hó 14-én áldotta meg Petrovits Gyula apát, esperes plébános a Tiszadobon épült új templomot, melyet gróf Andrássy Aladárné építtetett elhunyt férjének emlékére. A szentelési ünnepesség fényes segédlettel történt, melyen a környék összes lelkészei segédkeztek, az ünnepi beszédet pedig Vizer József bashalmi plébános mondotta. A templom, melyet Dovák József tiszadadai vállalkozó építtet, 40,000 koronába került az izléses felszereléssel együtt. A nemes lelkű grófné nemcsak elhunyt férje iránti kegyeletét mutatta meg az építkezéssel, de

a tiszadobi, körülbelül 4—500 hívőnek lelki szükségletét s régi hön óhajtott vágyát is teljesítette. A templomi ünnepség után a jelen voltak gróf Andrássy Sándor kastélyában diszebédre voltak hivatalosak, ebéd után pedig a nép részére népünnepélyt rendeztek a Poklos erdő részben. Külön kell még megemlékeznünk Krisch Mihály tiszadadai plébánosról, kinek fáradhatatlan buzgósága nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a díszes templom mielőbb átadassék rendeltetésének.

— **Miniszteri elismerés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Papp Emil nyiradonyi gk. elemi iskolai tanítónak a magyar nemzeti népnevelés terén szerzett érdemei elismerésül évi 200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékot engedélyezett.

— **Egyelőre nincs utóállítás.** A honvédelmi miniszter értesítette Szabolcs vármegyét, hogy az állandó sorozó bizottságot beszüntette s így a fősorozás megkezdéseig — vagyis augusztus 12 ig nemcsak a magyar állampolgárok, hanem az osztrák állampolgárok — sem vezetendők az állandó sorozó bizottságok elé, illetőleg utóállítások a fősorozás befejezte előtt egyáltalán nem tarthatók.

— **Ösztöndíj gazdatisztek gyermekeinek.** A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete múlt évi közgyűlésén a szövetkezet husz éves fennállása emlékének megörökítésére elhatározta, hogy tagjai gazdatiszti karának fiú- és leánygyermekai között iskolázási ösztöndíjat fog szétosztani ama bizottság javaslatára, amelyet az igazgatóság e célból a gazdatisztek bevonásával megalakított. Az idén, a második alkalommal is, 15, egyenként 400 koronás ösztöndíjat, összesen tehát 6000 koronát irnak ki pályázatra. A pályázó köteles a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete igazgatóságához intézett bélyegmentes, sajátkezü folyamodványát az 1912/13. tanévre augusztus 15-ig benyújtani. A kérvényt a folyamodó atyja is köteles láttamozni és a szövetkezet kötelekébe tartozó tag is igazoló záradékkal látja el. A pályázó mellékelje kérvényéhez: 1. A befejezett esztendő sikeres haladását tanúsító, valamely hazai nyilvános középiskolai vagy főiskolai bizonyítványát, esetleg az okiratok hiteles másolatát. 2. Születési levelét. 3. Bélyegtelen családi tanúsítványt, melyet valamely egyházi vagy világi hatóság láttamoz. Több családtag az ösztöndíjat egy időben nem élvezheti. A döntés 1912. év szeptember elején lesz.

— **A keresztény iskolatestvérek** vezetése alatt álló elemi és polgári iskolával egybekapcsolt „Szent József“ fiúnevelő-intézetben az 1912/13. tanévre való beiratkozások megkezdődtek. Egy növendék évi tartásdíja 600 korona. Bérmentes prospektust küld az igazgatóság Budapest, I., Istenhegyi-ut 32.

— **Meghiusult betörés.** Sertést ölt a minap Rabatin György, de valakit elfelejtett meghívni a torra. Az illető nem vélte, hogy jobb későn, mint soha s a kárta vinni a maga részét a jó szalonából, kolbászból. Pénteken este 11 óra után meglátogatta tehát Robotint. Először az ablakon akart bemenni a házába, majd hogy nem sikerült, az ajtót kezdte feszegetni. Mire a figyelmes gazda revolvért fogott, hogy diszlövéllyel üdvözölje a kedves vendéget. A vendég azonban idejekorán kereket oldott. Kiletét nem sikerült megtudni.

— **A leányzó nem halt meg, csak alszik.** Gajdos János nyiregyházi lakos 20 éves Erzsébet nevű leánya már több ízben tette meg azt a tréfát, hogy 2—3 napig alszik egyfolytában. A múlt héten pedig egész 7 napig aludt minden életjel nélkül. A szüők már féltették az éhenhalástól, de a segítségül hívott orvosok sem tudták felköltetni. Szombaton azonban magához tért, jóllakott, és azóta kifogástalanul érzi magát.

— **A „Városi Dalárda“** augusztus 4-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez az Erzsébet-liget tennispálya területén. Ugy tudjuk, igen jó programmal jönnek, amelyre fáradságot nem ismerő kedvvel és ambícióval készülnek. Igaz, hogy városunk közönsége az utóbbi évek alatt mostoha gyermekként tekintette saját dalárdáját, most azonban, amint az előjelekből, a sok oldalról jövő érdekből gondolhatjuk, az augusztus 4-iki mulatság az ideiek között a legsikerültebbnek ígérkezik. Feltett helyről, valamint jó kiszolgálásról gondoskodva van. Belépő-jegy 2 kor. Család-jegy 5 kor., amelyek látható helyen viselendők s előre megválthatók Rottaridesz Istvánné dohánytözsdejében.

— **Óriási vihar.** Nagydobos községben tegnap rettenetes vihar pusztított. Fél-óraig erős nyári zivatar volt sűrű dörgés és villámlással. A villám lecsapott Tar András gazdálkodó kocsiszínjébe és az egyik szekeret fölgújtotta. A tüzet sikerült idejében lokalizálni. Emberben kár nem esett. A hatalmas zivatar hatékony kárt okozott a veteményekben.

— **Áruforgalmi korlátozások.** A kamara az érdekltség tudomására hozza, hogy a máv. igazgatóság rendelkezése folytán a vasut folyó évi július hó 15-től kezdve visszavonásig: 1. A belföldi forgalomban feladásra kerülő kocsisrakományi teheráru küldeményeket (élők és romlandók kivételével) csakis oly feltétellel veszi fel, hogy fuvarozási határidő attól a naptól veszi kezdetét, melyen az elszállítás megtörténik. 2. A vasuti kocsik rakodási határidejét 9 nappali órára leszállítja. 3. Az osztrák-magyar monarchia vámterületén kívül fekvő állomásokra rendelt kocsisrakományu küldeményeket (élők és romlandók kivételével) ha azok elszállítása meg nem történhetik, a lehető elszállításig csakis ideiglenes őrizetbe veszi. 4. A Fiuméba és külföldre rendelt gabona- és őrlemény- küldeményeket soron kívül szállítja.

— **Dus aratás.** Kucsera András 1200 négyszögöles hold földjén a morgó terület mellett 50 kereszt és 4 kéve rozs termett. Ez óriási eredmény, mert már a 40 keresztos hold földek is igen ritkák. A kévek szokásos nagyságúak és így azt sem lehet mondani, hogy a gazda fél kévékkel vezet félre a világot.

— **Tűzoltószaktanfolyam.** A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség f. évi augusztus 2-től 8-ig Budapesten tűzoltószaktanfolyamot rendez. A szaktanfolyam célja, hogy az azon résztvevők a lehető legrövidebb idő alatt és aránylag kevés költséggel a tűzoltói szakmában megfelelő kiképezést nyerjenek, a tűzoltótestületek és azok szakszerű vezetéséhez, a tűzrendészet kezeléséhez megkívántató alapsmereteket megszerezzhessék. A tanfolyamon való részvétel többirányú kedvezménnyel van összekötve, melyekről a polgármesteri hivatal, vidéken a járási főszolgabírói hivatalok nyújtanak fölvilágosítást.

— **A kutba esett.** Bihary Lajos salánki lelkész szolgája, Nyiri Bálint, mielőtt nyugovóra tért, vizet akart inni a kutnál. Vízfelhúzás alkalmával a gémeskut ostora leszakadt s magával rántotta a szerencsétlen fiút, ki a kutban halálát lelte. Félóra mulva vették észre a szerencsétlenséget, de már segíteni nem lehetett.

— **Az anyai szeretet és a pálinka.** Garáza, iszákos legény Nagycseden Kósa András, akinek gyakori iszákossága miatt gyakran volt összeütközése az édesanyjával. Vasárnap ismét holtreszegen került haza Kósa András és mikor emiatt az édesanyja megdorgálta, az italos ember nekiesett az öreg asszonynak és véresre verte.

— **A héber utóneveknek magyar utónévre való kiigazítása.** A 6658/1892. évi m. kir. vall. és közoktatásügyi miniszteri rendelet értelmében, a héber utóneveknek semmiféle magyar utónév nem felelt meg s így azon esetekben, amidőn a szülők által adni szándékolt név helyett, jóhiszemű tévedésből, feledékenységből, avagy néha egész önkényesen más utónév iratott be a gyermek születési anyakönyvébe, az utónév kiigazításért folyamodók, a miniszterium által kérelmükkel egyszer s mindenkorra elutasítottak. Ezen fenti rendelet módosítása, illetve kiegészítéseként megjelent a m. kir. vall. és közoktatásügyi miniszternek 84561/1912. számú körrendelete, mely szerint: „Oly esetekben, mikor az érdekelt fél a személyazonosság kellő igazolása után közép-, vagy felsőiskolai bizonyítványokkal, — valamely tanintézetben nyert oklevéllel, kinevezési okmánnyal, vagy más, — a kérelem támogatására alkalmas hitelt érdemlő okirattal igazolni, vagy valószínűsíteni tudja, hogy a polgári életben ifjú kora óta állandóan azt az utónevet használta, amelyre utónevét a születési anyakönyvben kiigazítani kéri, az utónévre vonatkozó anyakönyvi bejegyzés téves volta igazoltnak tekintendő már akkor is, ha a szülők, vagy azok egyike, hit alatt vallja, hogy gyermekének azt a nevet kívánta adni, amely névre a kiigazítás kérelmeztek s amelyet az illető a felmutatott okmányok tanúsága szerint gyermekkorától állandóan használt.“ „Oly esetekben, mikor a szülők nincsenek már életben s így tanuvallomást nem tehetnek, a folyamodó azonban, — a személyazonosság kellő igazolása után, — a fentebb megjelölt iratokkal valószínűsíteni tudja, hogy ifjúkora óta állandóan azt az utónevet használja, amelyre utónevét a születési anyakönyvben kiigazítani kéri, az utónévre vonatkozó anyakönyvbejegyzés téves volta igazoltnak tekintendő akkor, ha két megbízható tanu hit alatt vallomásával igazolja, hogy folyamodó gyermekkorától, úgy a szülői házban, mint azonkívül, mindég azon a néven neveztetett, melyre utónevét kiigazítani kéri.“ „Minden más esetben az izraelita születési anyakönyvekbe bejegyzett utónevek anyakönyvi kiigazítására irányuló kérelmek ezután is a 6659/1892. sz. itteni körrendelet 4. pontjában foglaltak szem előtt tartásával bírálandók el.“ Ezen körrendelet alapján utónév-kiigazítási ügyük újrefelvételét, a körrendeletnek a „Rendeletek Tárában“ történt közzétételétől számított egy éven belül mindazok is kérelmezhetik, kik utónevüknek kiigazítására vonatkozó kérelmükkel előzőleg már a 6658/1912. számú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteri körrendelet értelmében legfelsőbb fokulag is elutasítottak. A kérelmek felszerelt kérvényiratok a kiigazítási eljárás engedélyezése s határozathozatal céljából a vármegye alispánjához címezve nyújthatók be.

— **Halálozás.** Murányi Gizella, Murányi Géza és neje Horkay Mária leánya, életének 17-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt folyó hó 14-én. Temetése 16-án volt óriási részvét mellett.

— **Liga az erkölcstelenség ellen.** Párisban liga alakult, melynek célja, hogy az ifjusági rendszerbe olyan rendszert vigyen bele, amely a gyermeki lélekbe bele vezet az erkölcstelenségtől való undorodást. Érdekes, hogy Párisban alakul ilyen liga. De ki kellene ott néhány ezer példányban nyomtatni Deák Ferenc ama nagy mondását: „Minden szülő olyan legyen, amilyennek gyermekét szeretné látni.“

— **A tiszapolgár—miskolci vasut.** A debrecen—hajdunánási vasut nánás—polgár—miskolci meghosszabbításának előmunkálatai serényen haladnak. Most már az érdekelt városok és községek kezdik a törzsrészvény hozzájárulás ügyét tárgyalni. Így Hajdunánás városa tegnap tartott közgyűlésében foglalkozott a vasut építésének kérdésével és 500,000 korona törzsrészvényhozzájárulást szavazott meg. A munkálatok tovább folynak s ezek sikerétől függ a vasut kiépítésének sorsa.

— **A szegény ember sorsa.** Petri Péter görbeszegi lakos, tehénpásztor, áldozata lett foglalkozásának. Egy tehen átdöfte láb-szárát s mivel pénz hiányában nem orvosoltatta magát és sérülését elhanyagolta, vérmérgezést kapott, mely gyors halálát idézte elő.

— **Soffőr-tanfolyam és iskola Budapesten.** A gépjármű vezetőket kiképző tanfolyamot és iskolát alapított a belügyminiszterium s azt egyelőre a Százados-utca 14. sz. a. rendezte be. A gépjármű vezetőket előkészítő tanfolyam július hó 29-én veszi kezdetét és tart szeptember 15-ig. Jelentkezhetni lehet július 20-ig nevezett tanfolyam gondnoki hivatalában este 5—7 óra között, vidékről levélben is. Beiratási díj 20 kor., tandíj 200 kor., vizsgadíj 20 kor., és azoknak, akik a fémipari szakban vagy szerelésben járatlanok, műhely előkészítő díja 50 korona. A beiratási és tandíj a folyamodvány benyújtása előtt a gondnoktól nyert postatakarékpénziári lappal fizetendő. Az érdeklődőknek levélbeli megkeresésére „Tájékoztató“ küld a gondnoki iroda. Esetleges felvilágosításokat ad a debreceni kereskedelmi és iparkamara.

— **Lépfene-járvány.** A lépfene, ez a különös és veszedelmes betegség, mely eddig csak a lovak között pusztított, most az emberek közül szedi áldozatait. Sátoraljauhelyből írják, hogy eddig mintegy 10 beteget szállítottak be a megye különböző helyéről a közkórházba. A hatóság most azon fáradozik, hogy kiderítse, mikép történhetett az, hogy a veszedelmes betegség az emberek között is fellépett.

— **Élőállatok gyorsabb szállítása.** Az állatkereskedők gyakori panasza volt, hogy a Kassa felé irányuló forgalomban az élő küldemények szállítása nagyon nehézkes és hosszú ideig tart. A kamara felszólalására a kereskedelem érdekeit lehetőleg kielégíteni törekvő debreceni üzletvezetőség az élő küldemények továbbítására kijelölte a leggyorsabb járatu és legkedvezőbb csatlakozásu teher- és gyorsteher-vonatokat. Saját állomásait az üzletvezetőség utasította, a miskolci üzletvezetőséget és a kassa—oderbergi vasut igazgatóságát pedig megkereste, hogy az élő küldeményeket az így kijelölt vonatokkal továbbítsák.

— **A mulató Nyirbakta.** A Nyirbakta-Lorántházai önkéntes tűzoltóegyesület alapja javára a rendező bizottság Szunyogh Ferenc fővédnöksége és Balogh György, Jóna László, Kádár Imre, Gödény Ferenc, Matos György védnöksége alatt a ref. iskola termében és udvarán f. év augusztus hó 4-én zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj: személyjegy 2 K, családjegy 5 K. Kezdeté este 8 órakor. Kitűnő hideg buffet és elsőrendű italok. Fogatok elhelyezéséről gondoskodva lesz.

— Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóira, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépre felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kossuth- és Hegyalja- borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi ketős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vas részekkel, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi és az 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel s diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

x **Értesítés.** Mindenféle diszes rugyanta (gummi-) bélyegzőt festékezőpárnával, számozógépet iparosok, kereskedők, ügyvédek, pénzügyesek, egyletek, hivatalok, községek részére legolcsóbban készít az Első Ceglédi Rugyantabélyegzőgyár Cegléden. — 10 koronán felüli rendelésnél a rendelő 100 drb pergament névjegyet kap, tetszés szerinti betűvel. Ugyancsak különféle reklámtárgy kapható. Utazók és helyi képviselők magas jutalék mellett felvétetnek. Tessék árjegyzékét kérni. 1034

— **Gépészek, gazdák figyelmébe!** Használt legjobb gyártmányú marokrakó aratógépek igen olcsón és részletfizetésre kaphatók Ráthmer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Drécher mellett.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1912. május 1-től. —

I. Nyiregyházára érkezik:

Debrecen felől	6:35,	9:57,	1:50,	4:02,	5:37
"	8:42,	12:23			
Szerencs "	6:31,	10:03,	1:39,	7:50,	8:13,
Csap "	6:39,	9:21,	1:44,	4:00,	8:37,
Mátészalka "	6:06,	1:11,	4:39,	7:10,	
Nyiradony "	6:40,	1:11,	6:40,		
V.-Namény "	6:30,	1:43,	6:34,	8:19,	
Polgár "	6:10,	10:03,	5:15.		

II. Nyiregyházáról indul:

Debrecen felé	4:47,	6:19,	10:14,	2:06,	4:47,
"	7:20,	9:02,			
Szerencs "	6:50,	10:04,	4:08,	5:45,	9:11,
Csap "	6:55,	11:12,	2:20,	7:20,	8:56,
Mátészalka "	7:16,	10:25,	2:10,	7:28,	
Nyiradony "	7:50,	2:10,	7:57,		
V.-Namény "	7:12,	10:57,	2:43,	8:50,	
Polgár "	7:10,	10:04,	5:55.		

Nyiregyházavidék kisvasutak.

I. Nyiregyháza Bessenyei-térre érkezik:

Balsa felől	5:56,	8:31,	12:00,	8:22,	7:17,
Dombrád "	6:24,	1:15,	8:12,		
Nagyhalász "	9:41,	3:22.			

II. Nyiregyháza Bessenyei-térről indul:

Nagyhalász felé	6:25,	11:47,			
Balsa "	7:10,	11:00,	3:12,	7:28,	
Dombrád "	6,	6:05,	7:34,	2:2.	

REKLAMÁCIÓT,

amely a lap késedelmes, vagy nem pontos kézbesítésére vonatkozik, sziveskedjék akár telefonon, akár levelezőlap útján a kiadóhivatalnak jelenteni.

Legújabb hírek.

Justh Gyula Budapesten.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Justh Gyula tegnap este Budapestre érkezett. Hogy a nyaralását megszakította, ennek oka az, hogy többrendbeli magánügye hazaszólította. Egy újságíró kérdésére kijelentette, hogy semmiféle politikai nyilatkozatot nem tesz és csak két napot tölt a fővárosban, aztán visszautazik Riminibe.

Inzultált táblabíró.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Kinos affér tartja izgalomban Nyitra város közönségét. Két előkelő uriember: Palásthy Vilmos táblabíró és dr. Weisz Vilmos ügyvéd már régebb idő óta ellenségeskedésben élnek egymással. Ez az ellenségeskedés annyira elfajult, hogy dr. Weisz följelentést is adott be a táblabíró ellen, különféle, nem korrekt dolgokkal vádolva Palásthyt. Palásthy ezért bosszút forralt, amit tegnap végre is hajtott a nyílt utcán. Összetalálkozva az ügyvéddel, *kutyakorbács*sal inzultálta és véresre verte a korbácscsal. A kinos afférnak nagy nézőközönsége volt és csak nehezen lehetett szétválasztani a verekedő uri embereket.

Ferdinánd fejedelem Nyitrán.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Ferdinánd bolgár fejedelem tegnap délután automobilon Nyitrára érkezett. A fejedelmet dr. Petrikovits ügyvéd üdvözölte és egy hölgy csokrot nyújtott át neki.

Automobil-katasztrófa.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Óriási automobilszerencsétlenség történt Innsbruckban. Egy öt tagból álló társaság — köztük két nő is — automobil-kirándulást tett a közeli helységekbe. Magasan fekvő úton haladt az automobil, amikor a fék elromlott és az automobil lefordult a mélységbe. Az összes utas megsebesült, egy nő meghalt.

Öngyilkos uriaszony.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Budapesten, Horváth Imre tisztviselő felesége, veronállal megmérgezte magát. Állapota súlyos.

Fenyeget a kolera.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Az ország több vidékéről kolera-gyanus eseteket jelentenek. Most Mindszentről jelentik, hogy ott Kardos Sándor 24 éves földmivest, kolera-gyanus beteget, beszállították a kórházba. Az óvintézkedéseket megtették.

Nagybeteg képviselő.

(Budapesti tud. telefonjelentése.) Haydn Imre országgyűlési képviselő súlyos beteg. Állapota aggodalomra ad okot és tegnap bevitték a Vörös Kereszt-kórházba. Állapota iránt sokan érdeklődnek.

Vermes Zoltán beszámolója.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Vermes Zoltán munkapárti képviselő tegnap folytatta beszámolóját kerülete községeiben.

Ritka alkalom!

Egy nagy gyári raktár sok ezer pompás, nehéz, csinos tarkaszélű

„TIGRIS“ flanel-takaró

eladásával bizott meg. E meleg és tartós takarók, melyeknek hossza kb. 190 cm., szélessége 140 cm, minden háztartás számára alkalmas. Ne késsen ön tehát, hanem azonnal rendeljen

4 drb „Tigris“ flanel-takarót

csomagolással és portóval együtt, minden ráfizetés nélkül, bérmentve és utánvétellel **9 K 85 fillérért.**

Nyugodt lelkiismerettel állithatom, hogy a küldeményel mindenki lesz elégedve és bizalommal tehet megrendelést. Kicszerelés mindenkor megengedve.

Fräulein Margarete Ahrens, Wiesbaden Waterloostrasse 4.

Hirdetések felvétetnek a Szabolcs kiadóhivatalában.

„FLORIOL“

sertésvész elleni szer.

Magyar királyi szabadalom.

Ezen meglepő hatású sertésvész elleni szer egyszersmind mint fejlődést és hizást fokozó tápanyag, kizárólag olyan növényi összetételek kivonatából áll, melyek a cultur-államok pharmacopiájában mint gyógyhatású növények vannak elfogadva, tehát nem titkos és nem tiltott szerekből áll.

A szer rendkívüli antiszeptikus hatásánál fogva mint óvszer nemcsak hogy megóvjá a sertést a ragályos vész fellépésétől, hanem a dühöngő vést is rövidesen megszünteti, sőt a gyomorszervek hatványozott működése folytán, a sertés fejlődését és gyarapodását feltűnően előmozdítja ugyanígy, hogy különösen hizóknál, az állat étvágyával szemben határt kell szabni a jóllakás és torkiglakás között.

Ezen fontos tényezőkből kifolyólag, a szer alkalmazását az egészséges sertés-állományal szemben is rendkívüli fontosnak tartjuk, mert az állat szerve egy a környéken esetleg lappangó kórral szemben impregnáltak és immunissá tétetik.

Ára egy üvegnek,

mely egy teljesen kifejlett sertés meggyógyítására elegendő, illetve egészségeseknél a kór fellépését megakadályozva, annak rohamos fejlődését és hizását a leírásban előírt rendszeres használat folytán előmozdítani hivatva van,

1 korona 60 fillér.

Ugyanezen adag 2, esetleg 3 kisebb sertés meggyógyítására, illetőleg a leírásban foglalt rendszeres használat folytán annak immunissá tételére elegendő.

A szer használat előtt jól felrázandó.

Raktár: *Wesztermayer Ignác* Budapest, Sándor-utca 23/a.

Másolat: Budapest, 1910. június 1. Igen tisztelt *Wesztermayer ur!* Készséggel hozom tudomására, hogy maglódi gazdaságomban a Floriol nevű sertésvész elleni ezért, úgy beteg, mint egészséges állataimnál teljes sikerrel használtam. Azért jelzem, hogy egészséges állataimnál is, mert azok a betegekkel elkülönítve nem lettek, de azért moslékjukba keverve 2 héten át nekik is beadtam s dacára annak, hogy úgy állataimnak egy része, mint a község sertésállománya a vész pusztulásának ki volt téve, sertéseimben elhullás nem történt. Nagyrabecsülésem kijelentése miatt vagyok tisztelt *Dr. Dobozi.* Levélboríték címe: Nagyságos *Wesztermayer Ignác* urnak, Budapesti, VII., Népszínház-utca 18. szám.

Másolat: Igen tisztelt *Orvos ur!* Szives soraira csak ma válaszolhatok, mert b. címét csak ma közölte velem *Dr. Kindlovits Gyula* barátom. A küldött szives utasítását köszönettel vettem, a „Floriol“ szert eddig 36 darab

sertésen (beteg) alkalmaztam külön eredménytel. A kezelés alatt volt állatok mindnyájan felgyógyultak s így eddigi tapasztalatom az, hogy a szer feltétlen jó. Nemcsak gazdaságomban, de idegen helyeken is tettem kísérleteket beteg állatokon s dacára annak, hogy az itteni paraszt embernek igen sokat kell beszélni és prédikálni, míg rá lehet venni, hogy az állatait gyógykezeltesse (hiszt nálunk még mindig a „babona“ — kurák (?) a legdivatosabbak, sőt „állítólag“ (?) a legeredményesebbek is) ezért néhány helyen csak kétszer adtam be a szert — mégis teljes gyógyulás állott be. — Szives utasításait ismételtén köszönöm. Kiváló tisztelettel *Dr. Petzi Popovics Emil,* Pusztá-Pecinacz, u. p. Temerin Bácska 1908. X/26. Levélboríték címe: Nagyságos *Wesztermayer Ignác* urnak állatorvos, Budapest, VII., Népszínház-utca 18. sz.

1507/1908. sorszám.

Hogy ezen másolat a *Wesztermayer Ignác* ur részéről előttem eredeiként felmutatott bélyegtelen levéllel és boriék címmel mindenben egyező, ezennel tanúsítom.

Budapesten, ezerkilencszáznyolc (1908.) évi november hó harmadik (3) napján.

Díj és bélyeg 1 k. 60.

Dr. Cotelly,

kir. közjegyző.

Másolat: Tisztelt *Wesztermayer ur!* Felkérem, alábbi címemre ismételtén 5 üveg „Floriol“-t utánvétellel küldeni sziveskedjék, forduló postával. Az ősz folytán küldött 5 üveget elhasználtam és nem ütött ki semmi betegség. Én bizalommal viseltem ezen gyógyszer iránt és nem várva be a megbetegedésüket, az egészséges állatoknak adtam, — annál inkább, mivel ugyanitt Szabolcsban, circa 40 kilométernyire tőlünk, már vagy 500 drb, elhullott sertésvészben, — tehát az elővigyázat nem éppen felesleges. Fenti kérésemet ismételve maradtam *Dombrád,* 1912. II. 13. Szabolcsmegye, üdvözlettel *Kúthy László* tisztartó.

Másolat: Igen tisztelt nagyságos ur. Kérnék postafordultával utánvét mellett még 3, azaz három üveg Floriolt küldeni, a miért is a legnagyobb elismerésemet fejezem ki, mert páratlan hatása arra a meggyőződésre birt, hogy legjobb szer, ami elfogadható a sertések részére. 1912. jan. 6. Vagyok őszinte tisztelője *Csere Lajos* uradalmi gépész, Magyar Szombathely, Veszprém megye.

Szerkesztői üzenetek.

H. A. Zalkod. Számos fontos ok miatt nem közölhető.

Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

Boltok kiadása!

A róm. kath. egyház tulajdonát képező *Bessenyei-tér 2.* számú bérházában az 1-ső, 3-ik és 4-ik számú, a *Bethlen-utca 3.* számú bérházában pedig az 1-ső, 2-ik és 3-ik számú boltok folyó évi

október 1-étől

kiadók. — Értekezhetni a rk. iskola tanácstermében naponként délelőtt *Adamkovics András* gondnokkal. ::

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű

wiksnek

vitriol nélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
— és plissézoló intézete —
Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyász-
ruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bárminemű ru-
hákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófe-
hérre és tükör fényesre mos 5
nap alatt.

Plisséz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásaitak ké-
: : rem, vagyok mély tisztelettel : :

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve

Berlin Nagy Szálloda

Budapest, VI. Révay-utca 10. szám.
Andrássy-ut mellett. Telefon 137—90.

Szobák 2 K 60 f-től fejjebb.
140 minden modern kénye-
lemmel berendezett szoba.

Központi fűtés, lift, Vacuum-Cleaner.

Winkler Ottó igazgató.

Villanyvilágítási berendezéseket,
villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és
villanycsengőbevezetéseket
Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan.

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

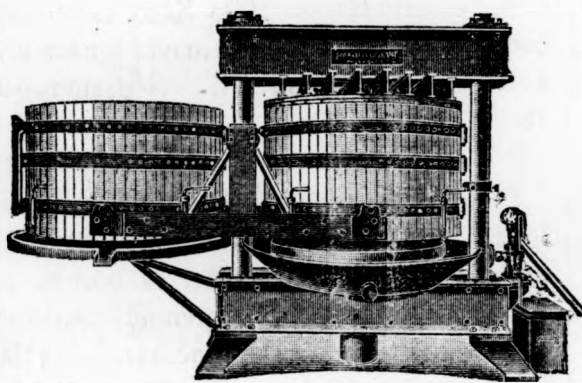
HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

Csillárok és égőtestek raktáron.

1902. országos gazdasági kiállítás, Pozsony. I-ső díj, aranyérem. 1902. borászati kiállítás, Eger:
1 diszoklevél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj diszoklevél. 1906. Nagyvárad: I. díj
diszoklevél.

Bor- sajtók

Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű”,
„Kossuth”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Aczél-
orsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb
borsajtói. Legújabb rendszerű,

viznyomású (hydraulikus) kettős kosaru sajtók,
nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must sohasem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés!
Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen ki-
vehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításon aranyéremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

Szőlőzúzók és bogozók! Legújabb alumínium kuphengertű szőlőzúzógépek.

Szilági és Diszkant gépgyára
Miskolcson.

SZABOLCSVÁRMEGYE

NYOMDÁJA RÁKÓCZI-UTCA NYIREGYHÁZA
:: 4. SZÁM. ::

KÉSZIT:

Irodalmi művet, folyóiratot, kereskedelmi és ügy-
védi nyomtatványt, üzleti könyvet, névjegyet, esketési, eljegy-
zési, gyűlési és báli meghívót, osztólapot, föltűnő falragaszt, üzleti körle-
velet, árjegyzéket, részvényt, gyászjelentést, ugyszintén bármi-
nemű könyvnyomdai munkát szolid áron, gyor-
san és a legcsinosabb kivitelben.

Hirdetések felvé-
tele a
Szabolcsvármegye
politikai napilap
részére.

Szabolcsvármegye
politikai napilap kiadóhivatala

Könyvnyomda,
kiadóhivatal és
szerkesztőség
telefon száma 119.

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékossabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

buterraktárban
Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett.)

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósorszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb házi szer. — Törvényesen védve. — Öre az egészségnek, fertőtlenít, erőt és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

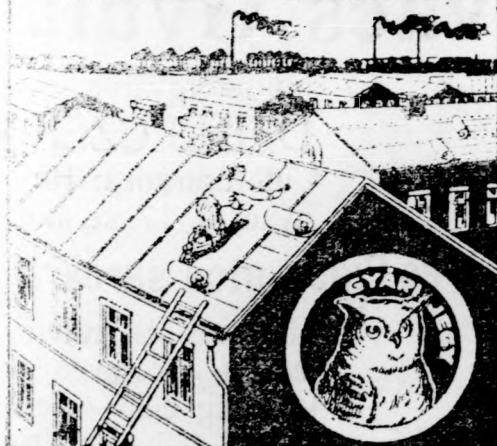
Erényi Sándor-féle RÁDIUM sósorszesz vállalat

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

KOLLARIT-

BŐRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez

vízhatlan, a legnagyobb viharok ellenáll.

„Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható: 32-20-7
WIRTSCHAFTER ÁRMIN
vaskereskedőnél Nyiregyházán.

Minden jó gazdasszony
= próbálja meg a =
HOFFMANN-féle
= pörkölt kávét =

Alapított 1902. évben.

25-20

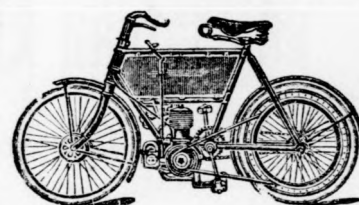
ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése

Debreczen, Piac-utca 8. szám.

(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb

Viktória

kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a

Karcagi Aggagiparnál,

Karczagon szerezhető be,
hol egyes waggonrakomá-
nyok is megrendelhetők. 22

Üzlet-áthelyezés.

Ifj. Lakatos Lajos cipőüzlet
czég, üzlethelyiségét a
Kossuth-térről SAJÁT
HÁZÁBA helyezte át.
Liliom-utca 18. (Bujtos).

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszeszt készítmény. Egy eredeti üveg ára csak **44 fillér.**

Nagy üveg 1-10 fill., óriási üveg 2-20 fillérbe kerül minden gyógyszerárban vagy üzletben

Főelárusítás: **Nagy Kálmán** gyógyszerárban Nyiregyházán.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszander, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy- szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is utól- érhetetlen olcsó árban

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva. Raktáron állandóan 200 különféle lak- berendezés található.

Tisztelettel

Glück Jenő.

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
:: Nagyvárad mellett. ::

Európa leggazdagabb forró kén- hőforrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavulat fürdő alakjában, **csuz (reuma)** és **köszvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh** és **petefészek-gyulladások**, **méh- hurut medencebeli sejtszövet- lob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód alakjában idült **gyomorbántalmaknál** **makacs székrekedésnél** **máj- és epehólyag** betegségeknek, **sárgaság** és **epeköveknek** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád- mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakosztoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1 től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta-távirda. Interurban-telefon. Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

Ne legyen kö- zömbös ha észreveszi, hogy **HAJA HULL,** vagy korpaképződése van, hanem használjon azonnal

Dr. DRALLE-téle Nyirfa Hajvizet

Hatása meglepő! Ára K 2-50 és 5.— Kapható gyógytárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben és jobb fod- rászüzletekben.

Gyáros: **Dralle György**, Bodenbach a/E.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
utorcsarnokát Hu- nyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Takarék és Hitel- intézet Részvény- társaság első eme- letére) helyezte át.

18

A Ferencz József tudomány-egyeteni bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyszappanokat** rendelik. Világhírű különlegességek:

Kolozsvári KÁTRÁNY-SZAPPAN

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat)

IZZADÁS ELLEN Kolozsvári chrom-szappan.
BŐRKIÜTÉS VISZKETEG ELLEN

Kolozsvári kén-szappan.

Szeplő, májfolt, stb. arc- tisztatlanság ellen:

Kolozsvári borax-szappan.

Hajhullás ellen: Kolozsvári Petrol-szappan.

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszappanoknak, melyek minden gyógyszer- társban és drogeria-üzletben kaphatók. Ismertetőt készséggel küld:

KOLOZSVÁRI HEINRICH JÓZSEF gyógyszappangyár r.-t. Kolozsvárt.